

Uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling stabiliseren

Meer innoverende bedrijven

In 1998 hebben ondernemingen, universiteiten en researchinstellingen in Nederland 15 miljard gulden uitgegeven aan onderzoek en ontwikkeling. Dat was net zoveel als in 1997.

De Nederlandse uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling (R&D) zijn in 1998 gestabiliseerd op 15 miljard gulden. In de periode 1994–1997 zijn deze uitgaven met 20 procent gestegen van 12,5 miljard gulden naar 15 miljard gulden. In 1998 is aan de sterke stijging van de uitgaven aan R&D een einde gekomen.

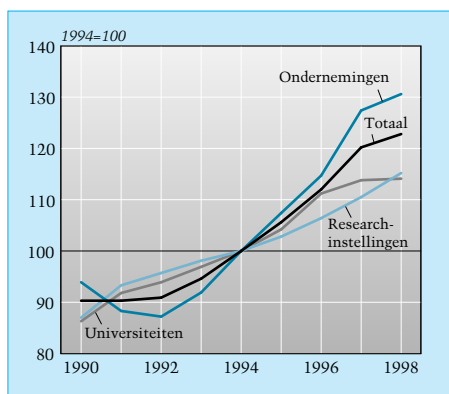
Trendbreuk

Niet alleen zijn de totale Nederlandse R&D-uitgaven van 1997 op 1998 constant gebleven, ook die van de ondernemingen en universiteiten bleven min of meer gelijk. De researchinstellingen daarentegen laten nog een stijging zien. Vooral voor de ondernemingen betekent dit een trendbreuk: daar stegen in de periode 1994–1997 de uitgaven aan R&D met 28 procent.

Tussen EU en OESO

De Nederlandse uitgaven aan R&D bedragen 1,97 procent van ons bruto binnenlands product (BBP) in 1998. Dat is bijna 0,1 procentpunt minder dan in 1997. Met dit percentage ligt de R&D-intensiteit van Nederland tussen het EU-gemiddelde van 1,81 procent en het OESO-gemiddelde van 2,23 procent. De tendens van de laatste jaren dat de Nederlandse R&D-intensiteit het OESO-gemiddelde steeds meer naderde, is in 1998 tot staan gebracht.

R&D-uitgaven

Toename innovatiegraad

Veertig procent van de bedrijven met tien of meer werknemers heeft zich in de periode 1996–1998 met innovatieve activiteiten beziggehouden. Het percentage bedrijven dat actief is met het invoeren of ontwikkelen van technologische nieuwe of sterk verbeterde producten, diensten of processen varieert sterk over de sectoren. In de industrie is 60 procent van de bedrijven bezig met technologische innovatie, in de dienstverlening is dat 35 procent.

Technologische vernieuwingen zijn veelal het resultaat van onderzoeksinspanningen. De stijging van de R&D-uitgaven bij bedrijven in de jaren negentig gaat dan ook gepaard met een toenemende innovatiegraad. De innovatiegraad in de periode 1994–1996 was al hoger dan in het verdere verleden. Het percentage innoverende bedrijven is in de periode 1996–1998 weer hoger dan in de periode 1994–1996: 40 procent tegenover 37 procent. Of de huidige stabilisatie van de R&D-uitgaven eenmalig is of structureel, en wat daarvan het effect zal zijn op de innovatiegraad, kan echter nog niet vastgesteld worden.

Luuk Klomp en Gerhard Meinen

Bedrijven met vernieuwende activiteiten (innovatoren)

